

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI ŚLEDCZEJ DO ZBADANIA
LEGALNOŚCI, PRAWIDŁOWOŚCI
ORAZ CELOWOŚCI DZIAŁAŃ, A TAKŻE
WYSTĘPOWANIA NADUŻYĆ, ZANIEDBAŃ
I ZANIECHAŃ W ZAKRESIE LEGALIZACJI
POBYTU CUDZOZIEMCÓW NA TERYTORIUM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W OKRESIE OD DNIA 12 LISTOPADA
2019 R. DO DNIA 20 LISTOPADA 2023 R.
(NR 42)
z dnia 3 grudnia 2024 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r. (nr 42)

3 grudnia 2024 r.

Komisja Śledcza do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r., obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Sowy (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- rozpatrzenie poprawek do projektu stanowiska Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r.;
- przyjęcie stanowiska Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r.;
- upoważnienie przewodniczącego Komisji do anonimizacji sprawozdania Komisji w zakresie dotyczącym danych osobowych;
- podjęcie uchwały w sprawie skierowania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i skargi do prokuratora krajowego.

W posiedzeniu udział wzięli: **Maciej Bielski, Anna Diaby-Lipka, Marita Dybowska-Dubois, Igor Frydrykiewicz, Krystian Kamiński, Tobiasz Szychowski, Łukasz Wojtyś** i **Mariusz Zagórski** stali doradcy Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Igor Amarowicz, Monika Biała** i **Anna Woźniak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dzień dobry państwu, otwieram posiedzenie Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r.

Stwierdzam kworum.

W dniu dzisiejszym w posiedzeniu uczestniczą stali doradcy Komisji zgodnie z listą obecności. Witam panie posłanki i panów posłów, członków Komisji. Witam również posła do Parlamentu Europejskiego, pana Michała Szczerbę, przewodniczącego tej Komisji do czerwca br.

Dziękuję, że pan poseł znalazł czas i uczestniczy w naszym posiedzeniu.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Czy pan poseł jest w charakterze świadka? Bo w takim miejscu siedzi.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

To jest miejsce dla gości specjalnych.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Będzie oskarżony, rozumiem. Wszystko przed nim.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Porządek dzisiejszego posiedzenia...

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Panie przewodniczący, jedno pytanie, bo...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Wszystko w odpowiednim momencie, panie pośle. Proszę na razie nie zakłócać przebiegu posiedzenia.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Pytanie zakłóca przebieg?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje: rozpatrzenie poprawek do projektu stanowiska Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r.; przyjęcie stanowiska Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023r.; podjęcie uchwał w sprawie skierowania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Zgłaszam wniosek formalny o rozszerzenie porządku dziennego posiedzenia. Proponuję dodanie pkt 3 w następującym brzmieniu: upoważnienie przewodniczącego Komisji do anonimizacji sprawozdania Komisji w zakresie dotyczącym danych osobowych. Dotychczasowy pkt 3 stanie się wtedy pkt 4 i otrzyma nieco zmienione brzmienie: podjęcie uchwały w sprawie skierowania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i skargi do prokuratora krajowego.

Czy jest sprzeciw wobec tych propozycji?

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Ale Michała przesłuchamy, czy nie? Bo w końcu nie wiem.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Nie słyszę sprzeciwu. Zmiana porządku została przyjęta.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Mam pytanie w tym temacie.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Czy są inne uwagi? Proszę bardzo, pan przewodniczący Milewski.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Panie przewodniczący, pan się pospieszył. Czy mógłby pan wyjaśnić pierwszy zaproponowany punkt rozszerzający porządek obrad? Jakie dane zamierza pan anonimizować w projekcie? Rozumiem, że projekt był jawnym projektem, tak? Mam na myśli projekt stanowiska.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Druk sejmowy zostanie nadany dopiero po przyjęciu stanowiska przez Komisję w dniu dzisiejszym. Chodzi o te osoby, które nie pełnią żadnych funkcji publicznych.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Czyli po prostu nazwiska wymienione w sprawozdaniu.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Jeśli wymienione osoby nie są osobami publicznymi.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

OK.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Pan poseł Szrot.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mam pytanie w związku z obecnością jako gościa specjalnego byłego przewodniczącego Komisji pana posła Michała Szczerby. Rozumiem, że pan przewodniczący skierował również zaproszenia do posła Śliwki i posła Boguckiego, byłych członków Komisji, żeby jako goście specjalni także mogli uczestniczyć w dzisiejszym posiedzeniu. Jeśli tak się nie stało, a co do tego nie mam pewności, to chciałbym wyrazić dla nich podziękowania i wdzięczność za ciężką pracę w Komisji.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Będzie miał pan okazję wyrazić takie podziękowanie.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Jeszcze odnośnie porządku obrad, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Proszę bardzo. Zresztą, panie pośle, ja już dziękowałem wszystkim posłom za ich pracę na poprzednim posiedzeniu Komisji. Mogę państwu powiedzieć, że pana przewodniczącego Michała Szczerbę zaprosiłem w rozmowie telefonicznej...

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Czy potrzebuje pan numerów telefonów do posła Śliwki i posła Boguckiego, panie przewodniczący? Absurdalnie i bezprawnie wykluczonych ze składu Komisji.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję, nie potrzebuję.

Pan poseł Milewski, bardzo proszę.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Panie przewodniczący, ponieważ na naszym ostatnim posiedzeniu powoływał się pan na ustalenia z prezydium, to mam pytanie dotyczące procedowania nad przedstawionym przez pana projektem stanowiska, gdyż na posiedzeniu prezydium pan deklarował, iż odbędzie się dyskusja na temat projektu stanowiska.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Od razu odpowiem...

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Rozumiem, że ostatnio tej dyskusji nie było, ponieważ pan nam tylko przedłożył tę księgę.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Szanowni państwo, w pkt 1, dotyczącym rozpatrzenia poprawek, jest przewidziana dyskusja. O jej zasadach, zgodnie z ustaleniami prezydium, poinformuję państwa, kiedy przejdziemy do realizacji tego punktu.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Czyli oddzielnie poprawki i oddzielnie omówienie stanowiska.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Nie. Akurat dyskusja i rozpatrzenie poprawek są przewidziane w pierwszym punkcie.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Mam nadzieję, że przewidział pan na to stosowny czas.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Przewidziałem stosowny czas.

Nie widzę więcej uwag. W związku z powyższym stwierdzam, że porządek dzisiejszego posiedzenia został przez panie posłanki i panów posłów przyjęty wraz z zaproponowanymi przeze mnie zmianami, tj.: rozszerzeniem o punkt dotyczący upoważnienia przewodniczącego Komisji do anonimizacji sprawozdania Komisji w zakresie dotyczącym danych osobowych oraz oznaczeniem dotychczasowego pkt 3 jako pkt 4 i nadaniem mu nieco zmienionego brzmienia – podjęcie uchwały w sprawie skierowania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i skargi do prokuratora krajowego. Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do realizacji pkt 1 porządku obrad. Zanim przejdziemy do dyskusji i rozpatrzenia poprawek, chcę państwa poinformować, że do sekretariatu Komisji wpłynęła poprawka pana posła Daniela Milewskiego i ona będzie głosowana jako pierwsza, bo tak wynika z przyjętej procedury. To jest de facto alternatywne stanowisko Komisji.

Wpłynęły także poprawki posłów: Marka Sowy, Marii Małgorzaty Janyskiej, Mirosława Adama Orlińskiego, Aleksandry Leo, Macieja Koniecznego i Przemysława Witka – to jest bodajże pięć poprawek, a także poprawki posła Krzysztofa Mulawy – dwanaście potrawek. Nad tymi poprawkami będziemy procedowali na zakończenie tego punktu, a w tej chwili oddaję państwu głos.

W ubiegłym tygodniu przedstawiałem państwu projekt sprawozdania Komisji, państwo go otrzymaliście. Do tego projektu jest przewidziana, z czego państwo skorzystaliście, możliwość składania poprawek. Chciałbym, aby dyskusja dotyczyła projektu stanowiska, jak również przedkładanych przez państwa poprawek. Ustalam czas wystąpienia posła na 10 minut. Nie trzeba tego wykorzystywać, ale informuję, że takie ustalenia zostały przyjęte przez prezydium Komisji.

Jednocześnie informuję, że posłowie będą mieli możliwość ponownego zabrania głosu w celu ewentualnego odniesienia się do innego wystąpienia bądź sprostowania. Czas dodatkowego wystąpienia posła to maksymalnie jedna minuta.

Pani przewodnicząca Janyska, bardzo proszę.

Poseł Maria Małgorzata Janyska (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, szanowni państwo, za nami czas niezwykle intensywnej, wielomiesięcznej pracy, aczkolwiek śmiem twierdzić, że nie dla wszystkich niestety członków tej Komisji. Podczas naszych posiedzeń przesłuchaliśmy bardzo wielu świadków, między posiedzeniami zapoznawaliśmy się z tysiącami stron materiału, który został do nas przekazany. W oparciu o tę wiedzę sformułowaliśmy wnioski, które przedstawiliśmy w projekcie stanowiska. Projekt tego stanowiska został bardzo obszernie państwu przekazany na poprzednim posiedzeniu Komisji przez pana przewodniczącego Sowę. Jest on oparty wyłącznie na faktach. Odnieśliśmy się do każdego odkrytego i sprawdzonego aspektu afery wizowej.

Proszę państwa, mam przed sobą dwa materiały. To jest projekt raportu autorstwa grupy posłów, przedstawicieli klubu parlamentarnego Koalicja Obywatelska, klubu Polska 2050 – Trzecia Droga, klubu PSL – Trzecia Droga, pana posła desygnowanego przez klub Lewicy, który obecnie jest zrzeszony w kole Razem, a także przez posła klubu Konfederacja. To jest ta propozycja, a to jest, proszę państwa, propozycja grupy posłów z klubu Prawo i Sprawiedliwość. Po rodzaju aktywności na posiedzeniach Komisji można stwierdzić, kto jaki materiał wypracował oraz kto i jak pracował w tej Komisji. Niestety ten materiał wskazuje na to, czego zresztą byliśmy świadkami, że posłowie klubu PiS nastawieni byli głównie na posiedzeniach Komisji na zakłócanie jej przebiegu. Zresztą dzisiaj od samego początku również byliśmy świadkami tych prób.

Trzeba podkreślić, że z tych materiałów wyłania się porażający obraz państwa, porażający obraz funkcjonowania instytucji i podmiotów, które w omawianym czasie i w omawianym zakresie miały pilnować bezpieczeństwa obywateli, a poprzez swoje działania, a także zaniechania stwarzały niestety zagrożenie dla tego bezpieczeństwa.

To były działania i zaniechania zarówno osób na najwyższych stanowiskach państwowych, ministerialnych, na czele z premierem, ale także urzędniczych, zarządzających i wykonawczych.

Każdy obywatel z pewnością chciałby, żeby państwo funkcjonowało dobrze, a rządzący urzędnicy nie popełniali błędów, nie dopuszczali do przestępstw i sami ich nie czynili. Niestety w tym przypadku stało się inaczej, a przyczyną tego jest unieważnienie w 2017 r. dokumentu „Polityka migracyjna Polski” i niezastąpienie go żadnym innym. Byliśmy przez te lata krajem bez strategii migracyjnej i bez polityki migracyjnej, i to w czasie rosnących kryzysów globalnych, a także zagrożeń migracją z krajów o bardzo wysokim ryzyku migracyjnym.

Doprowadzono w ten sposób do doraźnych, nieskoordynowanych działań organów odpowiedzialnych za ten obszar państwa, otworzono przestrzeń do działań niezgodnych z prawem dla różnego rodzaju pośredników, a także niestety prominentnych polityków PiS. Obecnie wielu z nich dopadły kłopoty z pamięcią. Cytowałam je przykładowo na poprzednim posiedzeniu Komisji, a szczegółowo z tą amnezją można się oczywiście zapoznać w protokołach prac Komisji, które są na stronie sejmowej. Rządzący nie wiedzieli, czy też może nie chcieli wiedzieć, co się dzieje w strategicznym obszarze państwa, jakim jest polityka migracyjna i bezpieczeństwo migracyjne. Porażający jest także brak nadzoru kierownictwa resortów, instytucji, także premiera nad podległymi obszarami, a brak nadzoru to jest przyzwolenie na nieprawidłowości, a nawet współudział.

Dla przypomnienia i zobrazowania skali nieodpowiedzialnych działań migracyjnych przypomnę także wymowne dane. W latach 2019–2023 wydano w Polsce 2 871 927 krajowych wiz pracowniczych, co stanowiło niemal 50% wszystkich wiz krajowych pracowniczych w całej Unii Europejskiej. To było najbardziej otwarte podejście w zakresie migracji ekonomicznej przy jednoczesnym udawaniu odwrotnego podejścia i na jego potrzeby straszeniu migrantami Polek i Polaków. Można by to ująć tak, że byli za, a nawet przeciw. W tych latach poziom wydawanych krajowych wiz pracowniczych, wahający się w przedziale od 400 tys. do 800 tys. rocznie, dalece przekraczał zapotrzebowanie polskich firm na pracowników. Mechanizm stworzony w Polsce pod okiem rządzących, z przyzwoleniem i aktywnością niektórych z nich, stał się najłatwiejszym sposobem dotarcia migrantów do państw strefy Schengen.

Proszę państwa, to nie była aferka, to nie było niewielkie przestępcze przedsięwzięcie, które wpadło przez przypadek, jak to lekko określił Jarosław Kaczyński, którego też na przesłuchaniu, przypomnę, zawodziła pamięć – to była afery, to był zorganizowany mechanizm. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo.

Teraz proszę o zabranie głosu pana posła Milewskiego.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Panie przewodniczący Sowa i Przyjaciele, bo to do was...

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Sowa nie ma przyjaciół.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Kiedy pan przewodniczący, zgodnie z właściwymi wymogami ustawy o sejmowej komisji śledczej, prezentował nam projekt stanowiska, próbował wskazać, iż jest to pańska praca. Dzisiaj wiceprzewodnicząca Komisji wysypała się, że jednak to nie jest pański raport, tylko raport ten był pisany przez wiele osób. Mam też wrażenie...

To oczywiście nie jest zarzut dotyczący jakiegoś pańskiego lenistwa, tylko tego, że jeżeli przyjrzymy się temu raportowi, temu projektowi stanowiska zdanie po zdaniu, to owszem, kolejne zdanie z poprzednim jakoś tam się kupy trzymają, natomiast poszczególne elementy tego sprawozdania są ze sobą dalece sprzeczne, co wskazujemy w zał. nr 2 – tego pani przewodnicząca już nie raczyła pokazać.

W tym załączniku wskazujemy jedynie przykładowe sprzeczności, które ten raport, ten projekt stanowiska w sobie zawiera i one są, drodzy państwo, sprzecznościami

fundamentalnymi odwołującymi się nawet do samego początku tego, co wy nazwaliście aferą wizową. Wy nie wiecie, czy w końcu przyczyną były działania Edgara Kobosa, czy jakiś rzekomy niekontrolowany napływ imigrantów, ponieważ w jednej części raportu piszecie tak, a w drugiej części tego sprawozdania, tego stanowiska piszecie zupełnie inaczej.

Dzisiaj żyjecie już w takiej rzeczywistości, w której przyzwyczailiście się do tego, że Donald Tusk rządzi za pomocą Twittera, X. Jak on na X coś napisze, to ma się stać prawem. Dlatego w końcu nie wiecie, czy jego tweet, czy jego jakieś stanowisko wyrażone w internecie dało początek temu, co nazwaliście w sferze publicznej wiedzy aferą wizową, czy jednak zaczęło to się od ujawnienia zatrzymania Edgara Kobosa? To wszystko w tym projekcie stanowiska zostało zawarte w różny, sprzeczny sposób.

Pani przewodnicząca w zasadzie podtrzymała złą tradycję obecnego wśród nas byłego pana przewodniczącego, który dalece rozjeżdżał się ze swoją ustawową rolą. Jak zaznaczyliśmy w zał. nr 3 do naszych poprawek, który jest pokłosiem dokumentu, który prezentowaliśmy państwu już na przełomie maja i czerwca, białej księgi... Zaznaczyliśmy w niej, wskazaliśmy momenty, w których przewodniczący przekraczał swoje uprawnienia, czyli kierował się jawną stronniczością, odpowiadał za świadków, uchylał niewygodne pytania, działał niezgodnie z Kodeksem postępowania karnego, zastraszał świadków, wywierał na nich presję. Często dochodziło do mijania się z prawdą, były jakieś uwagi o charakterze dyskryminacyjnym, uciszanie świadka, wręcz ujawnienie tajemnicy prokuratorskiej, wyciąganie nieuprawnionych wniosków, sugerowanie i próba wymuszania odpowiedzi, ograniczenie prawa do swobodnego zadawania pytań, czy w końcu bezprawne wyłączenie posłów. Te przykłady, drodzy państwo, stanowią zał. nr 3 do naszej poprawki.

To wszystko, czyli ta próba recenzowania dzisiaj przez panią przewodniczącą naszej pracy, doskonale wpisuje się w ten klimat komedii, cyrku, który uprawialiście państwo przez kilka miesięcy na oczach opinii publicznej. Ale, droga pani przewodnicząca, więcej nie znaczy lepiej. Wy sobie założyliście, że jeśli stworzycie taką grubą cegłę, to kłamstwo wizowe stanie się prawdą. Nie, ono prawdą nie jest. Ono przede wszystkim nie jest prawdą z bardzo podstawowego względu – wróćmy do tego, o co nas poprosił Wysoki Sejm, czego od nas jako Komisji Śledczej chciał Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. W uchwale powołującej tę Komisję m.in. mamy takie zadanie: ustalenie liczby oraz tożsamości osób, które nielegalnie przekroczyły granicę Rzeczypospolitej Polskiej lub których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zalegalizowano w wyniku nadużyć, zaniedbań i zaniechań organów administracji rządowej.

Drodzy państwo, Sejm zlecił nam cztery zadania. Drugie z zadań, które Sejm nam zlecił, brzmiało właśnie tak, jak wcześniej przytoczyłem. Mieliśmy ustalić liczbę i tożsamość osób, które nielegalnie przekroczyły granicę Rzeczypospolitej Polskiej w wyniku jakichś zaniedbań, nadużyć, zaniechań itd. Wszyscy tę formułkę znamy i wszyscy pamiętamy, na przykład, ówczesnego marszałka Senatu Tomasza Grodzkiego, który mówił o straganach, na których można było kupić wizy. Ten element kłamstwa wizowego już na początku, jeszcze za obecnego tutaj byłego przewodniczącego, został całkowicie rozwiany, ale Sejm od nas oczekuje liczby i nazwisk osób. Tego oczekiwali by od nas obywatele Rzeczypospolitej, którzy poddali się, niestety, waszemu kłamstwu wizowemu. Zresztą to też jest w zał. nr 3, jak były przewodniczący chwalił się wręcz tym, że tak, te działania doprowadziły do zmiany władzy w Polsce. Naprawdę – jeżeli kłamstwo było czymś, na czym zbudowaliście swoją przewagę wyborczą, to ja wam serdecznie nie gratuluje.

Drodzy państwo, w projekcie stanowiska, które przedłożył pan Sowa i Przyjaciele, nie ma ani jednego nazwiska, nie ma wskazanej liczby, a miało być 300 tys. nielegalnych wiz, miało być 300 tys. osób, które nielegalnie wjechały do Polski w wyniku kupionych wiz. Pokażcie mi, proszę, jedną wizę, która została wydana nielegalnie.

Wskażcie teraz mi, nam, członkom Komisji, wskażcie opinii publicznej jeden przypadek wizeny, która została wydana w sposób nielegalny. Jeżeli taki przypadek wskażecie, to wtedy bardzo proszę o wskazanie imienia i nazwiska konsula, który taką wizę wydał. Jeżeli wskażecie imię i nazwisko konsula, który w sposób nielegalny wydał wizę, to wtedy we wnioskach do prokuratury – o legalności tych wniosków jeszcze później porozmawiamy – to nazwisko powinno znaleźć się jako nazwisko pierwsze. Ponieważ zanim zaczniemy

stawiać zarzuty, nie wiem, premierowi czy którejkolwiek z tych osób, które wy tutaj próbujecie na tacy podać Wysokiemu Sejmowi jako rzekomo winnych tego, co nazwaliście sobie aferą wizową, a co w istocie było waszym perfidnym, wyborczym, wizowym kłamstwem, zanim postawicie zarzut jakimkolwiek urzędnikowi wyższego szczebla, to pokażcie, jakiego rodzaju ewentualny nacisk on wywarł na konkretną osobę, która musiała złamać prawo z własnej inicjatywy albo inicjatywy osoby wywierającej nacisk.

Żeby mówić o aferze wizowej w rozumieniu nielegalnie wydanych wiz w jakiegokolwiek liczbie – już nie mówię o 300 tys., ja nawet nie mówię o 2 tys., ja mówię o jednej wizie... Pokażcie tę jedną, nielegalnie wydaną wizę, pokażcie mi człowieka, który tę jedną wizę nielegalnie wydał.

Ja tutaj widziałem, przepraszam... Wskazuję na pana przewodniczącego, który dzisiaj słusznie siedzi na miejscu świadka, ponieważ to miejsce zawsze było miejscem świadka i jeszcze...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Nie, bo teraz nie było przesłuchania.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Ja z panem teraz nie dyskutuję, panie przewodniczący.

Pan teraz może powiedzieć tylko jedną rzecz, pan może teraz wskazać tę jedną wizę i podać nazwisko człowieka, który tę wizę wydał, bo inaczej całe to stanowisko to jest tylko, nie wiem, ćwierć ryzy papieru wydrukowane w wielu egzemplarzach, które nie ma najmniejszego oparcia w rzeczywistości.

Obywatele Rzeczypospolitej, kiedy powoływaliście tę Komisję, powołyaliśmy ją wspólnie... Ja pamiętam nasze pierwsze posiedzenie. Wtedy, kiedy popieraliśmy pana przewodniczącego, mówiliśmy o poparciu warunkowym. Naprawdę jako poseł Prawa i Sprawiedliwości, także w poprzedniej kadencji i od roku 2015...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Ostatnie 10 sekund.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Byłem pełen nadziei na to, że być może rzeczywiście gdzieś tam był jakiś błąd, że wy może nie okłamaliście Polaków, ale te ćwierć ryzy papieru jest scenariuszem kłamstwa wizowego, którym chcieliście i wygraliście większość rządową, bo nawet nie wybory. Na więcej kłamstw wam nie pozwolimy.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo.

Pan przewodniczący prawie się wyrobił w czasie.

Pani posłanka Aleksandra Leo, bardzo proszę.

Poseł Aleksandra Leo (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Ja już krótko. Przede wszystkim chciałam powiedzieć, że nieprawdziwe jest stwierdzenie, że były pan przewodniczący siedzi na miejscu, na którym siedzieli przesłuchiwani świadkowie. Nie mieliśmy ani jednego posiedzenia Komisji, podczas której przesłuchivalibyśmy tutaj świadków. Mam nadzieję, że teraz państwo już macie tego świadomość, więc w zasadzie w każdym zdaniu padła tutaj nieprawda.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

A kogo my przesłuchivaliśmy?

Poseł Aleksandra Leo (Polska2050-TD):

Dziwi mnie tylko to, że panowie narzekali w zeszłym tygodniu, że nie mieli okazji zapoznać się z raportem, natomiast widzę, że przez tych kilka dni, które minęły od ostatniego posiedzenia, niewiele się zmieniło. Gdyby miał pan okazję czytać raport, to wiedziałby pan, że nie mówimy tu o jednej wizie, nawet nie mówimy tutaj o jednej aferze, tylko o kilku nakładających się aferach.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Proszę powiedzieć jakich.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Proszę nie przeszkadzać. Każdy poseł ma swój czas i pozwólcie, że zagospodaruje go w dowolny sposób.

Poseł Aleksandra Leo (Polska2050-TD):

Podczas poprzedniego posiedzenia Komisji posłowie z Prawa i Sprawiedliwości narzekali, że nie mieli okazji zapoznać się z raportem. Przypomnę, że raport liczy ok. 350 stron. Jednak już 15 minut później, podczas konferencji prasowej, mówili, że na każdej stronie raportu jest nieprawda. Albo jest to kolejne kłamstwo w wydaniu posłów Prawa i Sprawiedliwości, albo posiadacie niezwykłą umiejętność szybkiego czytania, i to takiego czytania, gdzie jedną stronę pokonuje się, nie wiem, w kilka sekund. Jeśli to drugie, to naprawdę szacunek.

Jeżeli chodzi o raport, to jest to rzetelny raport, jest to efekt wielomiesięcznej pracy grupy posłów, który powstał nie tylko po przesłuchaniach świadków, ale również na podstawie bardzo wielu dokumentów, notatek, maili, SMS-ów, clarisów, które przez wiele miesięcy spływały z licznych instytucji do Sejmu. Posłowie Prawa i Sprawiedliwości nie zapoznali się z żadnymi z tych materiałów, ich nazwiska nie istniały na liście, którą trzeba było podpisać przed wejściem do Kancelarii Tajnej. Zachowanie posłów z PiS potwierdza, że ich zamiarem było ośmieszenie Komisji i wprowadzenie chaosu w jej pracach. Na szczęście to się nie udało.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Czy to jest właściwy moment na recenzje?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Panie przewodniczący, proszę nie przerywać. Będzie pan miał możliwość odniesienia się do tej wypowiedzi, jeśli pan uzna to za stosowane, po zakończeniu wystąpienia pani poseł.

Poseł Aleksandra Leo (Polska2050-TD):

Gdyby posłowie Prawa i Sprawiedliwości jednak zapoznali się z raportem, to wiedzieliby, że znalazło się w nim kilkanaście wniosków podsumowujących i każdy z tych wniosków to jest praktycznie gotowy zarzut kierowany do polityków Prawa i Sprawiedliwości, kierowany do wysokich urzędników, którzy swoimi działaniami i swoimi zaniechaniami naruszali w sposób istotny interes Rzeczypospolitej.

Działania rządu Prawa i Sprawiedliwości spowodowały niekontrolowany napływ migrantów posiadających polskie wize, bo najłatwiej było uzyskać polską wizę. Wśród cudzoziemców panowało przekonanie – już wiemy, że uzasadnione i słuszne zresztą – że to przez nasz kraj najłatwiej jest wjechać na teren Unii Europejskiej. W MSZ funkcjonował korupcyjny system, który umożliwił załatwianie wiz z pominięciem wszelkich obowiązujących procedur, często za łapówkę.

Najwyżsi urzędnicy Ministerstwa Spraw Zagranicznych posiadali wiedzę o tym procederze, zatajali tę wiedzę, zatajali wiedzę o skali tego mechanizmu, jak również o kierunkach migracji. Nie podjęli żadnych działań, aby temu zapobiec. To jest sytuacja absolutnie naganna, która nie tylko pogorszyła stan bezpieczeństwa Polek i Polaków, bo do tego przyczynił się ten niekontrolowany napływ migrantów, ale też znacząco wpłynęła na odbiór Polski na arenie międzynarodowej.

Szanowni państwo, chciałam bardzo podziękować za wielomiesięczną pracę, bardzo ciężką pracę i zachęcić państwa do zapoznania się z raportem, bo wtedy będzie mieli państwo... uzyskacie rzetelną wiedzę na temat tego, co zafundowało nam przez lata Prawo i Sprawiedliwość. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo.

Jeśli państwo pozwolicie, teraz poproszę jeszcze o głos pana Krzysztofa Mulawę, posła, który też przygotował...

Posel Piotr Kaleta (PiS):

My się możemy zapisywać?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Mam wszystkich zapisanych. Natomiast tak jak wtedy kiedy były przesłuchania i o kolejności decydowały te osoby, które na przykład zgłaszały świadków, tak pan poseł Krzysztof Mulawa przedłożył dwanaście poprawek. Chciałbym, żeby też mógł je zaprezentować teraz. Bardzo proszę.

Posel Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Panie przewodniczący, chcę podziękować wszystkim członkom Komisji, panie przewodniczący – panu, prezydium, wszystkim członkom, tym którzy siedzą tutaj dzisiaj ze mną, tym, którzy zostali odwołani, wszystkim doradcom, asystentom.

Rzeczywiście, ciężka praca dla tych, którzy tę pracę chcieli wykonać, nie chcieli, żeby Komisja stała się teatrzykiem. Również były takie osoby, które chciały uczestniczyć w nawałance politycznej. Ja do takich osób nie należałem. Zależało mi na tym, żeby dociec prawdy, ale również, bo to chyba nawet było ważniejsze, żeby wraz z dociekaniami do prawdy społeczeństwo polskie dowiedziało się, jak to tak naprawdę jest z tą imigracją w Polsce.

Przewrotnie powiem, że możemy sobie pogratulować. Polska jest rekordzistą Europy w liczbie wydawanych pozwoleń na pracę. To działo się na przestrzeni ostatnich lat, kilku ostatnich lat. Polska była rekordzistą Europy w liczbie wydawanych pozwoleń na pierwszy pobyt. To jest rzeczywistość Polski. Dobrze, żeby społeczeństwo obejrzało tę moją krótką wypowiedź, żeby dowiedziało się, że tak naprawdę ta imigracja nie dotyczy już krajów takich jak Niemcy, Francja, Hiszpania czy Holandia. Tamte społeczeństwa już powoli rozumieją swoje ogromne błędy, a Polska nadal jest w tym potrzasku intelektualnym. Dzisiaj, w 2024 r., nadal przyjmujemy ogromne liczby imigrantów. Zamiast być liderem w rozwoju, poziomie PKB, szkolnictwie czy innowacyjności jesteśmy liderem w przyjmowaniu taniej siły roboczej.

To nie działo się tylko i wyłącznie za rządów pani premier Beaty Szydło, to działo się również za rządów pana premiera Morawieckiego i dzieje się również niestety pomimo jakichś sygnałów sprzedawanych. Bo właśnie podkreślę, to są sygnały nierealne, nierealna blokada na imigrację w Polsce za rządów pana premiera Donalda Tuska. Całkowicie polskie państwo skapitulowało, tego nie wiedzieliśmy jeszcze rok temu, a przynajmniej mała grupa ludzi w Polsce rozumiała, że w Polsce oddaliśmy właściwie niekontrolowalną imigrację tym wszystkim, którzy pracowali w konsulatach, w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Te wizy, czy to było sprzedanych wiz 600, czy kilka tysięcy, naprawdę jest małym... to nie jest duży problem.

Największym problemem są legalne masy imigrantów, które do naszego kraju trafiały. Przez legalne rozumiem setki tysięcy. Pozwolą państwo, że tylko przedstawię statystykę roku 2023, gdzie do Polski legalnie wpuściliśmy... Podkreślam, legalnie, całkowicie legalnie, więc kłaniam się panu posłowi Milewskiemu, który tylko i wyłącznie przytrzymuje się tej kwestii, czy ktoś tutaj legalnie, czy nielegalnie wjechał. Jeżeli wjechał legalnie, to właściwie jest wszystko w porządku. Ja twierdzę, panie pośle z Prawa i Sprawiedliwości, partii, która uważa siebie za partię prawicową, konserwatywną, że nie, otóż nie, 600 tys. masowo wjeżdżających legalnie do Polski imigrantów nie jest tym, co powinno być tożsamy z podejściem partii prawicowej.

Od razu uprzedzam jakąkolwiek uwagę, 640 tys. ludzi, którzy do nas wjechali w roku 2023, to nie są tylko obywatele Ukrainy czy Białorusi. W tej grupie, w tej liczbie 600 tys., jest ok. 300 tys. obywateli tych krajów, a pozostałe 300 tys. to są imigranci PiS-owscy, legalnie trafiający do naszego kraju, po kilkanaście tysięcy...

Posel Paweł Szrot (PiS):

PiS-owscy imigranci?

Posel Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Tak, PiS-owscy imigranci, którzy legalnie do naszego kraju zostali zaproszeni, po kilkanaście tysięcy ze wszystkich krajów, takich jak Afganistan, Pakistan, Syria, Senegal. itd., itd.

Tak że każdy, kto zgadza się z tym, że jedynym warunkiem tego, czy imigrant u nas się znajduje, jest to, czy on nielegalnie do nas przyjechał... Powinien wypisać się z partii prawicowej, jeżeli za taką swoją partię uważa.

Podkreślam jeszcze raz, że z tym problemem nie mieliśmy tylko do czynienia w ciągu ostatnich 8 lat, z tym problemem nadal mamy do czynienia za rządów pana premiera Donalda Tuska. Pomimo tego dokumentu, który pan premier Donald Tusk kilka tygodni temu opublikował, nic w Polsce się niestety nie zmienia. Przypominam za świadkami, bo świadkowie udzielali takiej odpowiedzi – w Polsce, szanowni państwo, nikt, absolutnie nikt nie wie, ilu jest imigrantów. Każdy polityk, każdy dziennikarz, który będzie próbował w swoim artykule podawać jakąkolwiek liczbę, po prostu będzie kłamał. Nikt w Polsce nie wie, ilu jest migrantów, ponieważ pozbawiliśmy się możliwości weryfikacji ruchu imigranckiego w naszym kraju.

Owszem, też nie jestem w stanie podać liczby wielu z tych imigrantów, którzy uzyskiwali polskie wize, szukali lepszego życia w krajach Europy Zachodniej, ale w związku z tym, że nasz kraj się rozwija, ci imigranci pozostawali w naszym kraju. I przypominam, że po okresie obowiązywania legalnych wiz, które dostali, legalnie wydawanych masowo wiz, ci imigranci zostali w naszym kraju, ale również wyjeżdżali za granicę. I przypominam o tym, że wszyscy ci, którzy już teraz nielegalnie, bo przybywają ponad 90 dni, imigranci, którym wydano polskie wize, czyli mają polskie pieczętki, polskie wpisy w swoich paszportach, jeżeli zostaną złapani w krajach Europy Zachodniej – a Europa Zachodnia, przypominam, powoli zamyka swoje granice i zaczyna kontrolę imigrantów – to wszyscy ci imigranci zostaną legalnie do Polski z powrotem sprowadzeni na koszt społeczny, na koszt finansowy i na koszt bezpieczeństwa i Polek i Polaków.

Prawo i Sprawiedliwość dokonało zdrady stanu, dlatego że narracyjnie w... Od 2014 r. nie zgadzało się z imigracją, kolokwialnie mówiło, że imigrację trzeba kontrolować, masowa imigracja jest zła. Podczas gdy oni doprowadzili do tego, że Polska jest, powtarzam, rekordzistą Europy od kilku lat.

Bardzo chciałbym, żeby moich dwanaście poprawek znalazło się również w raporcie. Uczestniczyłem w przygotowaniu tego raportu, w jakiejś części oczywiście, w tej części, w której tego raportu nie przygotowałem, przygotowałem te poprawki. Liczę, że Komisja ustosunkuje się pozytywnie, ponieważ mam nadzieję, że podzielicie moje zdanie, moje subiektywne zdanie, że to są poprawki, które nie powodują kolejnej walki politycznej, tylko mają za zadanie rozszerzyć informacje, które nie zostały zawarte w tym raporcie na etapie przygotowania przez członków Komisji i doradców. Moje poprawki mają za zadanie jedynie uzupełnienie o te rzeczy, które nie znalazły się w tym raporcie, który będziemy przyjmowali.

Bardzo dziękuję jeszcze raz wszystkim członkom Komisji, wszystkim doradcom, mojemu doradcy i dwóm asystentom. Liczę na przyjęcie wszystkich moich poprawek. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Mirosław Adam Orliński.

Poseł Mirosław Adam Orliński (PSL-TD):

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, ja również na wstępie pragnę podziękować wszystkim członkom Komisji, którzy w sposób merytoryczny, tak jak najlepiej potrafią, angażowali się w tę pracę.

Chcę podziękować także tej grupie posłów, którzy w ramach pewnej takiej koalicji zgłaszała odpowiednie wnioski dowodowe w okresie całego funkcjonowania tej Komisji Śledczej, bo to pokazywało, że staramy się szukać także odpowiedzi na te pytania, które postawił tak naprawdę przed nami Sejm Rzeczypospolitej, powołując Komisję Śledczą właśnie do zbadania legalności, prawidłowości, celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań związanych z legalizacją pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. I to rzeczywiście wcześniej, pod przewodnictwem pana obecnego europosła Michała Szczerby, obecnie pod przewodnictwem pana przewodniczącego Marka Sowy... Godziny przesłuchań, godziny rozmów, analizy, przesłuchania

jawne, niejawne, które, uważam, naprawdę wniosły bardzo wiele informacji do całego jakby spektrum szeroko rozumianej afery wizowej.

Myślę, że także po części ta sytuacja, którą przedstawiał prezes NIK, raport NIK, także potwierdza słuszność naszych działań, prowadzenia tych przesłuchań. I to, co dzisiaj również uczynimy, czyli podejmiemy odpowiednie uchwały (podejmiemy bądź nie) i zgłosimy zawiadomienia do prokuratury – to także jest efekt końcowy tych wszystkich działań, które podejmowaliśmy, i podsumowanie tego, co tak naprawdę pojawiło się w prasie, w mediach ogólnopolskich latem 2023 r.

Chodzi o aferę wizową, która, można powiedzieć, opierała się na systemie wydawania wiz, co podkreślamy my, co podkreśla Najwyższa Izba Kontroli, która przecież z mocy samej konstytucji jest naczelnym organem kontrolującym – ten system był jednak dziurawy, ten system był korupcjogenny. W wielu kwestiach – co także podnosiliśmy podczas pracy naszej Komisji, przedstawialiśmy to właśnie w wielu zeznaniach, w wielu naszych pytaniach – brak było odpowiednich przepisów prawa.

Zasada legalizmu, wynikająca z art. 7 konstytucji, mówiąca o tym, że właśnie organy państwa muszą kierować się prawem, muszą być oparte na zasadach prawa, na upoważnieniach, na kompetencjach, to poczynając już od tej polityki właśnie imigracyjnej, która została unieważniona w 2017 r., później nie miało to niestety miejsca. Wszystko było na zasadzie takiej, jak zeznawali świadkowie, ktoś komuś coś powiedział, ktoś kogoś poprosił, żeby tak działać, ale brak było stricte określonych przepisów prawa. I to, myślę, w całym działaniu naszej Komisji bardzo mocno zostało w tym raporcie przedstawione. Zostało w sposób taki jednoznaczny podkreślone.

I naprawdę chcę także za tę pracę wszystkim członkom podziękować. Mam nadzieję, że w przyszłości właśnie wnioski, właśnie ten raport... Będzie to, rozumiem, także elementem dyskusji na Sejmie Rzeczypospolitej, na posiedzeniu plenarnym, tak że będziemy mogli te wszystkie wątki poruszyć, a na przyszłość to usprawni cały ten system i sprawi, że polska polityka emigracyjna wreszcie będzie prawidłowo funkcjonowała. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Piotr Kaleta.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Bardzo dziękuję.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, kilka spraw, które w zasadzie są oczywiste jak gdyby do omówienia, ale zacznę od tego, co przejawia się najczęściej w wypowiedzi niemalże wszystkich posłów – to są słowa podziękowania za naszą pracę.

Tak, rzeczywiście można by było dziękować za tę pracę, ale przede wszystkim musimy pamiętać o jednej rzeczy – że znaleźliśmy się tu, wprawdzie w sposób taki pośredni, z woli naszych rodaków. I myślę, że słowo takie, które powinno dzisiaj paść, to jest przede wszystkim słowo „przepraszam”. Przepraszamy was za to, że za wasze ciężkie pieniądze, za wasze pieniądze z wypracowanych podatków uczestniczyliście państwo w czymś, co nazwalibyśmy takim cyrkiem politycznym czy cyrkiem PR-owym. Niestety, tak można by było określić wszystko, co się działo na posiedzeniu tej Komisji. Zaraz będę starał się o pewnych wątkach w tym zakresie powiedzieć.

Ale najpierw kluczowa sprawa. Czym powinna zajmować się ta Komisja? Dlaczego ta Komisja została powołana? W jakim celu? W jakim celu ma nawet określoną nazwę? Otóż, proszę państwa, kluczowe pytanie, która ta Komisja sobie zadała, to czy i ile, jeżeli tak, osób w nielegalny sposób przekroczyło granice, czy były to kwestie korupcjogenne, czy był to mechanizm, który sprawiał, że był on mechanizmem, który zagrażał bezpieczeństwu naszej ojczyzny.

Proszę państwa, po przesłuchaniu w zasadzie pierwszych świadków, a byli to przedstawiciele służby dyplomatycznej, dowiedzieliśmy się o jednej kluczowej rzeczy, która tak na dobrą sprawę rzutowała na dalsze przesłuchania, ale mogłaby także na tym etapie doprowadzić już do zamknięcia prac tej Komisji. Otóż powiedzieli nam o tym przedstawiciele służby dyplomatycznej, czyli konsulowie, że bez ich wiedzy, bez ich zgody nie mogła zostać wydana żadna wiza, że nie mógł żaden nielegalny imigrant przyjechać do naszej

ojczyzny, że nawet jeżeli jego przyjazd byłby w jakiś sposób legalizowany, to oni o tym musieliby wiedzieć. Co się dowiedzieliśmy? Że nie było ani jednego takiego przypadku.

Pan poseł Milewski wskazał jedną, kluczową rzecz w tym raporcie, na który się tak powołujecie, że jest owocem waszej pracy. Za chwilę też zadam jedno pytanie, żebyście pokazali jedno nazwisko czy jeden nielegalny proceder, który został zrobiony przez właśnie konsulów, którzy byli odpowiedzialni za wydawanie wiz.

Tak na marginesie, pani poseł Janyska, chciałbym się dowiedzieć, może później pani odpowie, to może przed kamerami, a może nam, ile pani autorskich przemyśleń, wypowiedzi znalazło się w tym raporcie, które to są pani słowa, które pani napisała? Jeżeli pani w ogóle je napisała. Tak samo pozostali państwo, którzy tak ochoczo powołujecie się na, jak to mawiał były przewodniczący, gigantyczną pracę, która została tutaj przeprowadzona.

Proszę państwa, tak jak powiedziałem, odpowiedź na to kluczowe pytanie nie padła, bo paść nie mogła. Afery wizowej nie było. To była afera medialna, PR-owa, którą przeprowadzaliście państwo dla własnych użytków, dla własnego PR-u i myślę, że obecność tutaj chociażby byłego przewodniczącego i jego zachowanie na posiedzeniu tej Komisji jak gdyby o tym świadczy; czy następstwa polityczne, które miały miejsce.

Proszę państwa, przypominać sobie te słowa, które wypowiadał ten człowiek – gigantyczna afera wizowa, milion nielegalnych wiz sprzedawanych na stolikach w Afryce. Wszystko to legło w gruzach, okazało się bezczelną insynuacją, za którą, jak to w polityce niestety bywa, nikt odpowiedzialności nie poniesie, ale mam taką nadzieję, że póki co nie poniesie, bo to jest, proszę państwa, coś absolutnie bezczelnego, że przyjeżdżali do nas przedstawiciele polskiej służby dyplomatycznej, brali wolne, przyjeżdżali w delegację, płaciliśmy za podróż samolotem, po to tylko, żeby zadać pytania, które w dzisiejszych czasach moglibyśmy zadać chociażby w sposób zdalny.

Proszę państwa, kolejne kwestie, które... Dwa przykłady, które jak gdyby pokazują cel tej Komisji i zasadność prowadzenia jej. Ja już nie chcę wspominać o tym, jak niedoornie pierwszy przewodniczący prowadził tę Komisję, kiedy wracaliśmy do początku po rozpoczęciu tej Komisji, nie potrafił nawet przyjąć w odpowiedni sposób ślubowania, które składali świadkowie. Musiał je powtarzać, nie otwierał posiedzenia Komisji, trzeba było do tych tematów wracać.

Ale proszę państwa, jedna rzecz, przesłuchanie pana ministra Mariusza Kamińskiego. Przypomnijcie sobie tę sytuację, że pan przewodniczący Michał Szczerba wezwał pana ministra Kamińskiego na określony termin, w tej samej godzinie odbywało się jego przesłuchanie w prokuraturze. Przypomnijcie sobie ten słowotok, że bezczelnie unika posiedzenia Komisji, że będzie go... groził mu, że będzie siłowe doprowadzenie albo będzie kara itd. Przypomnijcie sobie te tematy. Wiedział, że Mariusz Kamiński jest w prokuraturze tego samego dnia i o tej samej godzinie. A jednak mimo wszystko podejmował taką retorykę. Pytanie dlaczego.

Były wtedy...

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Pytanie retoryczne.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Była wtedy prowadzona kampania wyborcza.

I kolejna rzecz, która w moim przekonaniu jest... pokazuje swego rodzaju bezczelność funkcjonowania tej Komisji. Otóż podczas przesłuchania pana prezesa Daniela Obajtka zadałem pytanie, czy inwestycja w Olefinach zagraża interesom niemieckim. Co robi pan przewodniczący Sowa? „Uchylam to pytanie”. Czy proszę państwa może być lepszy komentarz do całości pracy tej Komisji, jaki ona miała charakter, jaki ona miała cel? Wydaje mi się, że ktoś, kto obserwował pracę tej Komisji wnikliwie, chyba sam rozumie, jakie naprawdę były jej cele. Tak samo, proszę państwa, jakie były cele pozostałych komisji, które w tej chwili dostrzegamy, które w tej chwili widzimy.

Proszę państwa, pytanie takie, które jest też pytaniem retorycznym, już dzisiaj na nie odpowiemy. Panie przewodniczący, ile wiz wydała w tej chwili Polska dla obywateli Rosji? Wie pan? W tym roku chyba zostało wydanych prawie 2 tys. wiz. Wiemy dlaczego? To jest kolejny zarzut, ponieważ chcieliśmy przesłuchać jeszcze świadków, którzy też by mogli

rozjaśnić nam te pytania, pana ministra Sikorskiego, pana premiera Donalda Tuska. Pytanie, dlaczego nie zgodziliście się na nich? Przecież, jeżeli to wszystko miało być transparentne, nie powinno być z tym najmniejszego problemu.

Pani poseł mówiła tutaj o kwestiach dotyczących... że nie zapoznawaliśmy się z raportami czy z dokumentami, które były w Kancelarii Tajnej, ale byliśmy, proszę państwa, na posiedzeniach tajnych, zadawaliśmy takie pytania wtedy, kiedy wy...

Nie. Przepraszam, nie mogę powiedzieć, jak się zachowywaliście, bo to jest przecież kwestia tajna, ale byłaby to naprawdę niezła beka dla przedstawicieli mediów, gdybyście to widzieli.

Proszę państwa, kolejna rzecz. I tutaj niestety muszę się odnieść do wypowiedzi mojego kolegi z Konfederacji. Polska rekordzistą Europy w nielegalnej imigracji. Skąd takie dane? Nie wiem.

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Z Eurostatu.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Chyba pan poseł tylko może o tym wiedzieć i nikt więcej nie jest w stanie o tym mówić. Ja chciałbym, bo myślałem, że pan reprezentuje jeden z tych... jest członkiem Komisji, który spojrzy na te sprawy inaczej, naprawdę w sposób bezpieczeństwa naszej ojczyzny, a nie ugrywki polityczne, które właśnie pan w sposób oczywisty przeprowadza.

Proszę państwa, chaos w pracach Komisji za poprzedniego przewodniczącego był oczywisty. Złe prowadzenie, słabe prowadzenie, prowadzenie, które miało charakter wyłączania mikrofonu przede wszystkim – to już taka klasyczna sprawa. Kwestia wykluczenia nas, już nie mówię o tym, że wszyscy zostali na stałe wykluczeni, ale wykluczenia nas wówczas, kiedy zadawaliśmy pytania, które były niewygodne. Sam tego doświadczyłem w momencie, kiedy, nie wiedząc dlaczego, pan przewodniczący Marek Sowa starał się, z naciskiem na „starał się”, być dżentelmenem w tej Komisji.

Proszę państwa, Komisja nie wniosła nic do polskiej debaty politycznej, Komisja oskarża ludzi niewinnych. Komisja powstaje wtedy, jeżeli służby polskiego państwa nie zawiodły, nie zadziałały w porę. Przedstawiciele ówczesnego rządu, przedstawiciele służb konsularnych w sposób ewidentny udowodnili, że służby działały w określony sposób, prawidłowy, w czas, działały tak, żeby zabezpieczyć bezpieczeństwo naszej ojczyzny.

Ale proszę państwa, na jedno nie mieliśmy wpływu i nie będziemy mieli wpływu na to podejrzewam raczej nigdy, żeby strona, która powoływała tę Komisję, myślała logicznie, przyjmowała wypowiedzi świadków, które były kluczowe, że nie było żadnej nielegalnie wydanej wizy, że nie było stolików wizowych, że nie było przekrętów wizowych, ale te argumenty do tych ludzi nie dotrą. Dlaczego? Ponieważ ta Komisja od samego początku miała jasno i wyraźnie pewien zakres. To ma być działanie polityczne. Polityczne, żeby spróbować zrobić atmosferę, że w naszej ojczyźnie za rządów Prawa i Sprawiedliwości działo się coś nie tak. My dzisiaj udowodniliśmy, że działo się dokładnie odwrotnie, a ci ludzie nie potrafią wyciągnąć dobrych wniosków z dobrych rządów Prawa i Sprawiedliwości. Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo również za dyscyplinę czasową.

Proszę pana posła Macieja Koniecznego.

Poseł Maciej Konieczny (Lewica):

Dziękuję.

Odnosząc się do wcześniejszych głosów posła Milewskiego, to nie mamy do czynienia z Komisją do spraw zbadania nieprawidłowości w jesiennej kampanii wyborczej, tylko nieprawidłowości dotyczących legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Polski. I faktycznie jest tak, że w różnych częściach raportu piszemy o różnych rzeczach, bo trochę się tego nazbierało. I oczywiście tym najbardziej wyrazistym przykładem jest afera korupcyjna, która jest potwierdzona, potwierdzona jest proceder korupcyjny, na bazie którego Edgar Kobos zarabiał pieniądze – na tym, że poprzez dostęp do Ministerstwa Spraw Zagranicznych był w stanie przeforsować wizy dla swoich klientów.

To miało miejsce i temu zaprzeczyć się w żaden sposób nie da. I to, że państwo próbują, jest dość szokujące.

Natomiast jest to tylko czubek góry lodowej, bo tak naprawdę to, co ujawniła ta Komisja i co wydaje się najbardziej doniosłe w jej pracach, to jest to, że ta afera korupcyjna wyrosła na bardzo dogodnym gruncie. Na bardzo dogodnym gruncie, na który składał się brak polityki migracyjnej i brak sensownego działania Polski w tym zakresie, w warunkach, które się zmieniły w ostatnim czasie, tzn. Polska stała się krajem atrakcyjnym, do którego coraz więcej osób chce przyjeżdżać. Na tej bazie powstał patologiczny system tak naprawdę komercyjnej legalizacji wjazdu i pobytu w strefie Schengen za pomocą polskich wiz pracowniczych i studenckich.

I to wiemy, bo na tej Komisji wielokrotnie pytaliśmy naszych świadków chociażby o narzędzia weryfikacji tego, co robią te osoby, które do Polski zapraszamy – czy podejmują pracę, czy nie, nie podejmują; czy podejmują tutaj studia, realnie w nich uczestniczą. Jeżeli porównać te odpowiedzi, które wszystkie składały się na „nie, nie wiemy, nikt tego nie sprawdza”... skalą udzielanych przez Polskę wiz, to nie możemy mieć wątpliwości, że tak naprawdę ten system jest użytkowany wbrew jego przeznaczeniu i tak naprawdę mamy tu do czynienia z biznesem, który w określonych przypadkach oznacza biznes korupcyjny z udziałem przedstawicieli władz, ale w większości wypadków po prostu jest wykorzystaniem systemu wizowego wbrew jego założeniom. I jest to możliwe, dlaczego?

Dlatego, że w Polsce nie mamy przyjętej strategii imigracyjnej. Nie mamy nawet sensownej debaty o tym, jak z tymi wyzwaniem migracyjnymi się mierzyć, bo równolegle do tegoż prowadzonego na szeroką skalę biznesu legalizacyjnego jest debata polityczna, która sprowadza się do straszenia imigrantami. Znaczący mamy... Rola Prawa i Sprawiedliwości jest tutaj nie do przecenienia. Mamy z jednej strony – już od 2015 r. i słów Jarosława Kaczyńskiego o uchodźcach przenoszących zarazki – taką eskalację języka, właściwie hejtu i straszenia migracją, która uniemożliwia racjonalną rozmowę. A ona musi polegać na tym, ilu migrantów potrzebujemy zaprosić do Polski, jak ma to działać, jak chcemy zadbać, żeby te osoby, które już w Polsce są, miały narzędzia integracji się z naszym społeczeństwem, żeby uniknąć napięć i konfliktów z tym związanych.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Proszę nie przeszkadzać.

Poseł Maciej Konieczny (Lewica):

Ale żeby móc o tym dyskutować, to trzeba móc powiedzieć: tak, wiemy, że migracja jest, wiemy, że migranci są potrzebni, chociażby na polskim rynku pracy, chcemy tym procesem zarządzać racjonalnie i sensownie. To nie jest możliwe, kiedy kolejne partie prześcigają się w tym, kto bardziej nie wpuści.

I w przypadku prac Komisji zaobserwowaliśmy dwie rzeczy – że mamy straszenie imigrantami z jednej strony, polityczny biznes, komercyjny biznes legalizacji z drugiej strony. I jeszcze mamy takie działania legislacyjne, które dzieją się po ciemku trochę, bo skoro nie możemy normalnie o tym dyskutować, skoro system jest przeciążony, to pojawiają... To jest ogromna presja, żeby zrobić w nim jakieś luki, a może przy okazji też jakoś na tym korzystnie wyjść. I stąd te wszystkie... stąd program „Poland.Business Harbour”, który wymknął się spod kontroli i też działał wbrew własnym intencjom, stąd zmiany legislacyjne poszerzające grono państw, z których można wjechać do Polski. Stąd też kwestie ściągnięcia z konsulów tej wyłącznej odpowiedzialności za udzielanie wiz.

Bo tak naprawdę kolejną rzeczą, o której się dowiedzieliśmy, jest to, że to przeciążenie systemu na poziomie konsulatów owocowało tym, że towarem deficytowym stał się dostęp. Skoro system się nie wyrabia, skoro konsulowie nie są w stanie obrabiać takiej liczby wiz, to wizę dostanie w pierwszej kolejności, czyli na czas, ten, kto ma jakieś dojsćia. Tak? Co mogło oznaczać dojsćie przez ministerstwo i wywieranie presji na konsulów, ale co oznaczało ryzyko korupcyjne na szeroką skalę. Bo żeby tak normalnie dostać tę wizę, to trzeba było stanąć w kolejce, kilkaset tysięcy osób w tej kolejce było i bez dojsćia stawało się to coraz trudniejsze, żeby dostać tę wizę na czas. Z tego powodu cierpieli także ci przedsiębiorcy w Polsce, którzy po prostu chcieli zaprosić i potrzebowali tych ludzi do pracy.

I na przyszłość my potrzebujemy z tego wyjść. To nie oznacza tylko, że pokażemy, kto był winny tym zaniedbaniom, kto uczestniczył w procederze korupcyjnym, kto bierze odpowiedzialność za ten chaos, w którym jesteśmy. Ale to oznacza także, że potrzebujemy rozsądnie porozmawiać o tym, jak chcemy zorganizować system wizowy w Polsce, jak ma wyglądać polska polityka migracyjna, kogo chcemy zaprosić, jak chcemy zadbać, żeby te osoby, które już u nas są, miały narzędzia integracji z polskim społeczeństwem. I żeby o tym rozmawiać, to musimy przestać się migracją straszyć, a zacząć o niej na serio rozmawiać, jak to zorganizować w interesie polskiego społeczeństwa. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo. Bardzo... (*nieślyszalne*)

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Ja w pierwszych słowach pozwolę sobie wejść w swoistą polemikę z moim poprzednikiem i kolegą klubowym panem posłem Piotrem Kaletą, bo nie jest tak, że Komisja czy raczej większość Komisji i jej kierownictwo nie kierowały się w swoich pracach swego rodzaju logiką.

Owszem, kierowały się, tylko to nie jest logika w rozumieniu twórcy tej dziedziny wiedzy – Arystotelesa, tylko raczej jest to logika taka, jaką ją rozumie Donald Tusk, polityk, który jednego dnia może powiedzieć jedno, a następnego dnia może wprost zaprzeczyć temu, co poprzedniego dnia powiedział. To jego stwierdzenia są praktycznie kłamstwem założycielskim, które legło u podstaw pracy naszej Komisji, czyli zarzut o 600 tys. sprzedanych wiz, o 600 tys. nielegalnie sprowadzonych do Polski imigrantów. Państwo – mówię pod adresem większości naszej Komisji, reprezentującej koalicję rządową – mieli trudne i niewdzięczne zadanie dostosować czy raczej w jakikolwiek sposób przybliżyć rzeczywistość do tych sformułowań Donalda Tuska, które również padały z trybuny sejmowej.

Ja się poniekąd zgadzam w jakim zakresie z panem posłem Koniecznym, który się też przede mną wypowiadał. Wykazano, owszem, z wielkim prawdopodobieństwem, że dochodziło do istotnych nieprawidłowości, wręcz z wielkim prawdopodobieństwem wykazano, że mogło dochodzić do zjawisk korupcyjnych związanych z przyznawaniem czy też z wnioskowaniem o polskie wizy.

Tylko że, po pierwsze, skala takich zjawisk jest – w stosunku do tych zarzutów o 600 tys. sprzedanych wiz – w żalorny sposób ograniczona do kilkuset. Ja już nie będę się wdawał teraz w dywagację czy chodzi o 300, czy 700, ale mamy do czynienia ze zjawiskiem o podobnej skali. To po pierwsze. A po drugie, nie Komisja wykryła tego zjawiska, tylko wykryła je prokuratura i służby nadzorowane wówczas przez polityków Prawa i Sprawiedliwości. Wszystko, co wiemy o tych zjawiskach korupcyjnych i skandalicznych – bo jeśli nawet tylko 300 wiz wydano z naruszeniem prawa, to oczywiście jest o 300 wiz za dużo – zostało wykryte w czasie, kiedy Polską rządziła Zjednoczona Prawica. I żadne żalorne stwierdzenia, że powodem aresztowań, zatrzymań bądź dymisji polityków bądź też powodem odstąpienia od prac legislacyjnych dotyczących rozporządzenia wizowego jest jakiś tweet czy wystąpienie czy nagranie Donalda Tuska, tego nie zmieniają. To jest po prostu stwierdzenie, ale to stwierdzenie przeczytałem w projektowanym stanowisku Komisji, to jest stwierdzenie z pogranicza zjawisk żalornych bądź śmiesznych.

Ja zresztą nie miałem żadnych wątpliwości już na samym początku, w jakim kierunku będzie iść praca tej Komisji, w momencie kiedy dowiedziałem się, kto będzie jej przewodniczącym, czyli pan poseł Michał Szczerba. Chciałem państwu zacytować jedno zdanie, które pan poseł Michał Szczerba wypowiedział, zdaje się, w czerwcu 2022 r., jeszcze na długo przed tym, jak Komisja powstała.

A zacytuję je praktycznie w całości i w drobny sposób i uzupełnię: „Artur P., były doradca Lecha Kaczyńskiego do spraw sportu – i tutaj uzupełnienie, chodzi o osobę zatrzymaną za posiadanie znacznych ilości narkotyków w lipcu 2007 r. – ale był też blisko zaprzyjaźniony z Andrzejem Dudą, byli wielokrotnie widywani razem”.

Jedno zdanie, dwa kłamstwa. Andrzej Duda nigdy nie znał, nigdy nie spotkał Artura P., gdyż sekretarzem stanu...

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

(niezrozumiale)

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Gdyż sekretarzem stanu w kancelarii prezydenta śp. Lecha Kaczyńskiego został pół roku po jego zwolnieniu związanym z tymi zarzutami z lipca 2007 r. Nigdy go nie spotkał, nigdy z nim nie rozmawiał. Nigdy nie współpracował. Pan poseł Michał Szczerba w tak kategoriyczny sposób określał relację, nieistniejącą relację między prezydentem Andrzejem Dudą a zatrzymanym za posiadanie narkotyków Arturem P. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Jedna uwaga, że to nie ma nic wspólnego z raportem.

Dziękuję bardzo. I pan poseł Przemysław Witek.

Poseł Przemysław Witek (KO):

Dziękuję. Dziękuję, panie przewodniczący.

Trudno w zasadzie podsumowywać, kiedy jest się ostatnim.

Najpierw zwrócę się do pana premiera Donalda Tuska.

Szanowny panie premierze, pozdrawiamy pana. Chcę też przekazać, że u polityków PiS wszystko w porządku i po staremu, wymienili dzisiaj pana nazwisko kilkukrotnie.

A teraz do meritum. Bezsprzecznie...

Tak, tak, to faktycznie zabawne.

Bezsprzecznie prace Komisji są wartością dodaną. Przyczyniły się do tego, że pojawiła się nowa strategia migracyjna. Chcę też państwa poinformować, że prace Komisji i wyniki jej pracy nałożyły się i są zbieżne z tym, co ustaliła Najwyższa Izba Kontroli. Chcę też państwu powiedzieć, że proszę zupełnie nie być zdziwionym, że to, że politycy Prawa i Sprawiedliwości kontestują wyniki naszej pracy, to jest coś szczególnego. Nie, to się dzieje, dobrze państwo wiedzą, że kiedy my mówimy, że jest tak, to niezależnie od tego, czy trzeba kłamać, czy potwierdzić, zawsze będą mieli inne zdanie.

Chcę też państwu już na koniec tej krótkiej wypowiedzi powiedzieć, że to jest dopiero początek, dlatego że w wyniku pracy Komisji powstał faktycznie obszerny raport, ponad trzystustronicowy. Nie zakładam, żeby ktoś go oprócz nas, polityków, przeczytał. Ale zachęcam do zapoznania się przynajmniej ze wstępem. On jest interesujący i zawiera wszystkie najważniejsze informacje. W wyniku naszej pracy zostało skierowanych kilkanaście zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. I dlaczego mówię, że to początek? Dlatego, że dajmy teraz przeprowadzić i przepracować właściwym organom państwa te zawiadomienia i tak naprawdę o efektach tej pracy będziemy mogli powiedzieć wtedy, kiedy zostaną postawione zarzuty, a sądy orzekną o winie. Wtedy będziemy mogli uznać, że ta praca i ta nasza misja została zakończona.

I powiem też jeszcze, że zupełnie się nie obruszamy na polityków, a my politycy na siebie, bo wykonujemy taką pracę, musimy i często się ze sobą nie zgadzamy. To jest swego rodzaju narracja i takie otoczenie, w którym pracujemy. Więc szanowni państwo, dziękujemy za waszą uwagę, zachęcam do przeczytania wstępu. Proszę mi uwierzyć, że wyniki pracy Komisji wskazują na w pełni spatologizowany i nieszczelny system, jaki nam Prawo i Sprawiedliwość zafundowało przez ostatnich 8 lat w obszarze polityki migracyjnej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo. Jeśli ktoś chce się odnieść do wypowiedzi, to proszę bardzo. Pan poseł Milewski, później pan poseł Kaleta.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Rzeczywiście Donald Tusk, wspominam to nazwisko, niedawno prezentował coś, co ma być polską polityką migracyjną. Dokument ogólnie mówi o tym, że chce być piękny, zdrowy i bogaty, a wszystkie szczegóły ustali się później w wyniku jakiejś tam analizy. Tak mniej więcej wygląda obecna polityka migracyjna. Natomiast autorzy, kimkolwiek oni są, tego projektu, który przedłożył pan przewodniczący, zarzucają rządowi PiS, że anulował przyjętą w 2012 r. politykę migracyjną.

Drodzy państwo, jakie to rekomendacje się w tamtym dokumencie znalazły? Na przykład, co wtedy Donald Tusk jako premier poprzez tę politykę migracyjną zalecał? Należy rozwijać mechanizmy uproszczonego podejmowania pracy przez cudzoziemców w Polsce, na przykład w oparciu o system wykonywania pracy na podstawie oświadczenia pracodawcy, funkcjonujący obecnie w odniesieniu do obywateli Białorusi, Gruzji, Mołdowy, Rosji i Ukrainy przy jednoczesnym zapewnieniu instrumentów monitorowania i ewaluacji tego zjawiska. Należy dodać, że dokument ten zawierał szereg bardzo niebezpiecznych propozycji. Wtedy zgodnie z tą polityką imigracyjną Angeli Merkel było to na przykład budowanie lokalnych projektów, programów oprowadzania po domu, pakietów powitalnych dla nowo przybyłych migrantów pozwalających zorientować się w strukturze lokalnych instytucji.

Więc bardzo dobrze, że myśmy od tej polityki odeszli. To, że z powodu covidu i wojny wprowadzenie nowej polityki okazało się bardzo trudne w praktyce, to zupełnie inna sprawa.

Drodzy państwo, my przedłożyliśmy... Panie przewodniczący, krótkie podsumowanie, my przedłożyliśmy jedną poprawkę, ponieważ poprawić czegoś...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Uzasadnić to osobno. Dobra?

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Osobno?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Tak, tak, tak, bo jest duża, więc...

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Z przyjemnością uzasadnię to, dlaczego zastępujemy coś tragicznego.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

...w krótkim czasie.

Dziękuję bardzo. Pan poseł Kaleta.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, ja miałbym prośbę do pana posła Przemysława Witka, żeby zameldował jeszcze raz przed kamerami, że odniósł pewien sukces, zameldował Donaldowi Tuskowi, że odniósł pewien sukces, że politycy Prawa i Sprawiedliwości zgodzili się z jego wypowiedzią w pełni.

Otóż, panie pośle, kiedy ktoś kłamie, ktoś bezczelnie kłamie, politycy Prawa i Sprawiedliwości będą zawsze mieli zdanie odrębne. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Szrot.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Myślę, że pan poseł Witek przez prawie rok swojej obecności w Komisji Śledczej czekał na ten moment, kiedy będzie mógł podziękować premierowi Donaldowi Tuskowi. Cieszę się.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

To wszystko?

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Nie, nie, to nie wszystko.

Jeszcze chciałem powiedzieć, że... zwrócić się do posła Mulawy, który zarzucał nam, że prowadziliśmy politykę masowej imigracji.

Panie pośle, proszę pojechać do takiego miasta, który się nazywa Lizbona, i przejść się po tamtejszych dzielnicach, które się nazywają Damaia Benfica, i obejrzeć sobie, jak wygląda życie na tych ulicach. Po czym proszę pojechać na Bródno

czy na Targówek i przejść się po tamtejszych ulicach, porównać i znaleźć jedną istotną różnicę. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo.
Poseł Mulawa.

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Cóż mam powiedzieć, pan poseł Szrot chce dyskutować z liczbami.
Panie pośle, jeżeli chciałby pan podyskutować...

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Nie, z rzeczywistością.

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Szanowni panowie posłowie, proszę się nie denerwować.
Panie pośle Szrot, jeżeli pan chciałby dyskutować nie ze mną, a właściwie z liczbami, to proszę udać się do siedziby Eurostatu i z nimi porozmawiać o oficjalnych stanowiskach, stanowisku i statystykach, które oni prowadzą, na które wielokrotnie szanowni państwo z PiS również się powołaliście. Dziękuję bardzo.

Poseł Paweł Szrot (PiS):

Panie pośle, dane statystyczne nie chodzą po polskich ulicach.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję.
Pani poseł Janyska.

Poseł Maria Małgorzata Janyska (KO):

Dziękuję bardzo.
Szanowni państwo, w wypowiedziach posłów PiS mieliśmy jasny obraz rodzaju i sposobu pracy, jaki towarzyszył nam na tej Komisji, począwszy od niegrzecznych sformułowań typu „Sowa i Przyjaciele”, pani przewodnicząca się wysypała”. My jednak takim językiem nie mówimy, być może dlatego, że cechują nas kultura, dobry obyczaj, a także, że zapoznaliśmy się z... wartością i ze wszystkimi materiałami.
Natomiast państwo z PiS podali jedynie przykładowe sprzeczności, a tak naprawdę powinni podać wszystkie uwagi do całości materiału. Tylko oczywiście się z nim nie zapoznali. Nie zapoznali się, bo pewnie stosowali taką metodę, o jakiej powiedział jeden z panów posłów, cytuję: „Nie zapoznawalem się z tajnymi dokumentami, ale byłem na tajnym posiedzeniach”. Rewelacja, całość podsumowania właśnie tej pracy.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

(niestyszalne)

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Proszę nie przerywać.

Poseł Maria Małgorzata Janyska (KO):

Dziękuję bardzo.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Pani poseł...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo.
Pan poseł Witek.
Proszę nie przeszkadzać.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Czyli rozumiem, że jest... *(niezrozumiałe)*

Poseł Przemysław Witek (KO):

Panie przewodniczący, żeby uporządkować...

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

(niestłyszalne)

Poseł Przemysław Witek (KO):

Panie pośle Kaleta, mogę? Dziękuję.

Żeby uporządkować naszą pracę i dyskusję ja zrezygnuję z wypowiedzi, bo nie uważam, żeby to było miejsce, żebyśmy się teraz...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo.

Szanowni państwo, zanim przejdziemy do poprawek, parę słów odniesienia i komentarza z mojej strony. Przyznam szczerze, że liczyłem, że tych uwag do dokumentu będzie więcej. Nie było ich, co sobie cenię, bo myślę, że to jednak oznacza, że państwo do tego dokumentu nie macie zbyt wiele do wniesienia.

Powtórzę jeszcze raz to, co powiedziałem tydzień temu, prezentując ten raport. Zresztą przypomnę, że ten raport i później jego konkluzje, wnioski, prezentowane wspólnie z posłankami i posłami siedzącymi po mojej lewej stronie... Wówczas również jednoznacznie powiedziałem, że to jest dokument przygotowany przez nas razem. Ustawa akurat jest tak sformułowana, że obowiązek przedstawienia ciąży na przewodniczącym, w tym znaczeniu ja go prezentowałem i jest on w tym znaczeniu mojego autorstwa, co nie zmienia faktu, że wkład do tej pracy był zrobiony przez naszą szóstkę.

Ale również chcę podziękować panu posłowi Mulawie za wkład w części legislacyjnej, w Centrum Decyzji Wizowych, bo to jest niezwykle istotne. Nasz raport obejmuje cały okres pracy od grudnia, jak zostaliśmy powołani. Właściwie to było 8 miesięcy przeszuchań, zbierania pełnej dokumentacji. Wykorzystuję pracę Komisji, którą kierował początkowo pan poseł Michał Szczerba, jak również te ostatnie 6 miesięcy, kiedy to ja miałem ten przywilej, zaszczyt być przewodniczącym Komisji.

Szanowni państwo, złożyliście trochę tych poprawek. Może nie jest ich tak wiele. Ja powiem tak. Do poprawek złożonych przez posła Milewskiego dwie uwagi. Jest załącznik nr 2, tabela przykładowych wewnętrznych sprzeczności w projekcie stanowiska Komisji Śledczej. I tam jest stwierdzenie do naszego stwierdzenia, że program „Poland.Business Harbour” nie był opisany w żadnym dokumencie i został wprowadzony bez podstawy prawnej. „Realizacja nieuchwalanego i niespisanego w żadnym dokumencie programu” – takie sformułowania są, co wielokrotnie przyznawali świadkowie.

Natomiast państwo wyciągnęliście z tego zupełnie inny wniosek, że skoro była informacja o programie na stronach internetowych, to oznacza to, że Komisja zdaje sobie sprawę, że program był spisany, ogłoszony na oficjalnych stronach rządowych. To jest sprzeczne ze wszystkimi zeznaniami świadków, czy to prezesów Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu, czy premier Emilewicz, czy premiera Morawieckiego. Nikt z nich nie pamięta żadnego dokumentu, żeby był przygotowany.

W raporcie, który chcecie przyjąć, te 34 strony, co uważam za ogromne osiągnięcie i dorobek, jest też takie sformułowanie, które pozwolę sobie przytoczyć: „Z zeznań wszystkich świadków wynika, że »Poland.Business Harbour« był bardzo dobrze oceniany w kraju i na świecie, a jego zawieszenie poprzez wycofanie się Ministerstwa Spraw Zagranicznych decyzją Radosława Sikorskiego przyniosło znaczącą szkodę polskiej gospodarce, szczególnie sektorowi IT, do którego program był adresowany”.

Mniej więcej te 34 strony jest tyle warte co ten akapit, który przed momentem państwu przeczytałem. Wystarczy tylko zaglądnąć do publikacji choćby prasowych, które w ostatnim czasie się ukazały, do raportu NIK, do naszego mocno udokumentowanego rozdziału dotyczącego programu „Poland.Business Harbour”, żeby nie mieć żadnych wątpliwości, że ten specjalny program otworzył wrota do Unii Europejskiej, że państwo straciło jakąkolwiek kontrolę nad tym, kto te wizy dostaje, i że ten program w sposób znaczący pogorszył polskie bezpieczeństwo. Wy o tym wiecie, a pomimo tego wypisujecie takie rzeczy.

Było kolejne pytanie dotyczące podania chociaż jednego przykładu wizy uzyskanej nielegalnie. Więc ja państwu zacytuję fragment zeznania, to będzie z protokołu zeznania pani prokurator Beaty Wojdak, która prowadzi to śledztwo w prokuraturze – Wydział

Zamiejscowy Departament ds. Przestępczości Zorganizowanej Prokuratury Krajowej w Lublinie. To jest odpowiedź na pytanie posła Kaleta.

Pytanie brzmiało tak: „Proszę państwa – zwracam się tutaj, do naszych widzów, Polaków – 358, nie 300 tys., nie 1 mln, tylko 358. Moje pytanie jest takie, pani prokurator, czy te wizy były wizami nielegalnymi, czy zarzuty dotyczą tylko i wyłącznie przyspieszenia wiz, które były legalne?”. Świadek, pani prokurator Wojdak, odpowiada: „Tych 358 wiz jest uzyskanych w trybie nieprawidłowym. Są nie tylko z przyspieszeniem, ale także są z wpływem”.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

(niezrozumiałe)

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

„Są to polecenia kaskadowe, tak że są to wizy uzyskane w sposób nieprawidłowy”.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

(niezrozumiałe)... nielegalne.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Nie ma żadnych...

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

(niezrozumiałe)... nie rozumie... *(niezrozumiałe)*

O to chodzi.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Nie ma żadnych wątpliwości, że stworzony został korupcyjny mechanizm, który w raporcie został przez nas bardzo precyzyjnie opisany, który umożliwiał ściąganie wiz za łapówki. Bo czymże innym jest pobieranie za pośrednictwo wizowe kwoty na przykład 4800 euro?

Przytoczę państwu pilny claris z ambasady z Ammanu z 2022 r. To w odniesieniu do wniosków o przyspieszenie, o załatwienie wiz, wniosków wizowych składanych przez firmę HR Motives. Jedna z firm, która była bardzo, bym powiedział tak, promowana w tym całym korupcyjnym systemie: „Miejscowy partner polskiej firmy HR Motives (firma Tamkeen) pobiera opłatę w wysokości ponad 4800 euro za usługę pośrednictwa. Opłata ta (...) niewspółmierna do wynagrodzenia i korzyści z wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Świadczone usługi przez tę firmę mają charakter migracyjny”.

Szanowni państwo, inni świadkowie... Konsul Dańda zeznawał o 18 tys. zł za dokładnie taki sam proceder w Hongkongu. Konsulowie z Mumbaju mówili, że to jest kwota od 10 do 15 tys. dol. w Indiach. Tych przypadków zidentyfikowanych i opisanych mechanizmów jest naprawdę bardzo, ale to bardzo wiele i te wszystkie dokumenty są... Te firmy...

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

...zewnątrz... *(niezrozumiałe)*

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Proszę mi nie przeszkadzać.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Przecież to jest bzdura, co pan... *(nieślyszalne)*

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

I te wszystkie elementy są wpisane precyzyjnie w dokumencie.

Czymże innym jest jak... Formułowanie nawet w oficjalnych dokumentach, jakim jest bez wątpienia claris, na przykład ten dotyczący weryfikacji dokumentów uprawniających do podjęcia zatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w procesie wizowym, który de facto zobowiązuje konsulów, aby nie weryfikowali kwalifikacji zawodowych osób ubiegających się o polskie wizy... Naprawdę, nie będę tutaj przytaczał setek, a może i tysięcy dokumentów, które zgromadzone były w trakcie prac naszej Komisji,

żeby obalać te wszystkie elementy, o których państwo mówicie. Ale jeśli uznacie, znajdziecie czas i tak na spokojnie, już po zakończeniu pracy Komisji, zechcecie się zapoznać z tym całym raportem, to naprawdę was proszę, bo myślę, że na przyszłość państwu się ta wiedza, o czym była ta Komisja, jaki wysiłek poświęciła i co udokumentowała, się po prostu państwu przyda. Swoją drogą dziwię się, że też w tym wniosku, który państwo przedkładacie, bo opinia publiczna pewnie do końca nie będzie miała takiej wiedzy...

Posel Daniel Milewski (PiS):

Będzie, będzie.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Nie, bo wy się będziecie tego dokumentu wstydzić. Dlatego go nigdzie nie pokażecie.

Posel Daniel Milewski (PiS):

Przecież to będzie część stanowiska Komisji, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Goniliście z tym początkiem czerwca, pokazując, że macie jakieś alternatywne ustalenia na 30 stronach, Dzisiaj są to 34 strony, z tych 34 stron 11 stron to jest o niekonstytucyjności tej Komisji.

Posel Daniel Milewski (PiS):

Znowu pan robi błąd.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Nie wiem, o czym jest mowa. Komisja została w grudniu powołana uchwałą...

Posel Daniel Milewski (PiS):

To co pan tu robi, jak pan nie wie?

Posel Piotr Kaleta (PiS):

My na jednej stronie byśmy napisali, że bzdury... (*niezrozumiale*)

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Proszę nie przeszkadzać.

Posel Piotr Kaleta (PiS):

To... (*niezrozumiale*)

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Ja naprawdę, bez względu, jaki był charakter waszych wystąpień, nie przeszkadzałem państwu, pozwoliłem, żeby każdy mógł odnieść się w dowolny sposób, jaki uznaliście za stosowny.

Posel Piotr Kaleta (PiS):

Pan nas nawet wykluczał.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Natomiast padły pewne sugestie. Jako przewodniczący Komisji jestem zobowiązany po prostu na nie odpowiedzieć. Jest 11 stron o niekonstytucyjności tej Komisji, to nawet przez tzw. trybunał pani Przyłębskiej nie zostało stwierdzone.

Posel Piotr Kaleta (PiS):

Ale po co mieliśmy się odnosić do tego, co jest bzdurą?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

To po pierwsze.

Po drugie, chcę powiedzieć, że w pracach Komisji zauważyliście tylko dwa zeznania – pana ministra Kamińskiego i pana Majewskiego, a przecież tutaj było 37 świadków. Mówicie, że nie powołałiśmy świadków, którzy przez Komisję zostali wezwani. Chcę powiedzieć, że to jest wprowadzanie opinii publicznej w błąd. Faktycznie były podjęte uchwały, żeby wezwać jeszcze kilku świadków, ale te uchwały zostały uchylone przez naszą Komisję. W związku z powyższym wszyscy, którzy w tych uchwałach byli, zostali przez Komisję wezwani, zostali przesłuchani i to są po prostu fakty.

Na tym kończymy część taką ogólną. Przechodzimy do rozpatrywania poprawek.

Nie mogę niestety dać głosu, tylko członkowie Komisji. Nie ma możliwości, panie pośle, tylko członkowie Komisji zgodnie z regulaminem.

Tak że jeśli państwo pozwolicie i przyjmiecie taką moją propozycję, chciałbym, żebyśmy rozpatrywali w pierwszej kolejności poprawki pana posła Milewskiego. Będzie minuta na uzasadnienie tej poprawki.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

A czemu aż tyle?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Później będą poprawki zgłoszone przez naszą grupę. To są dwa bloki. Państwo je również otrzymaliście, będzie krótkie uzasadnienie dla tych wszystkich poprawek. W trzecim bloku będziemy rozpatrywali poprawki złożone przez pana posła Krzysztofa Mulawę. Też pan poseł Mulawa jedną minutę na wszystkie poprawki. Dobrze? To będzie jeden głos. Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pan poseł Milewski.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Nie wiem, jak tę minutę wykorzystać, panie przewodniczący, bo to aż tyle czasu.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Krótko. Nie trzeba.

Poseł Daniel Milewski (PiS):

Droży państwo, tak jak mówiliśmy w ubiegłym tygodniu, wewnętrznych sprzeczności w tym raporcie, który przedłożył pan przewodniczący, jest bardzo dużo. Myśmy po to wskazali te najbardziej rażące, żeby pokazać, jakiego rodzaju proceder został zastosowany przy formułowaniu tego projektu stanowiska. Uznaliśmy wobec tego, że nie da się tego poprawić. Jedyne, co można zrobić, to przyjąć wersję alternatywną. Co strona, to są nieścisłości.

Ja chcę wam wrzucić jeszcze jedną rzecz, jako osoba, która pochodzi z Mińska Mazowieckiego. Wy twierdzicie, na przykład na str. 7, że Jarosław Kaczyński powiedział coś w Mińsku Mazowieckim, a tego w Mińsku Mazowieckim nie powiedział. Powiedział zresztą...

Nie, powiedział w Makowie Mazowieckim, zresztą też w moim okręgu wyborczym.

I od błędów... To kłamstwo wizowe się wylewa nawet w takich drobnostkach. Wy nawet w takich sprawach nie potraficie być rzetelni. Dlatego przedłożyliśmy łącznie z różnego rodzaju załącznikami, które mają dużo więcej stron, niż pan przewodniczący wskazuje... Natomiast poprawka, którą przedkładam, która, mam nadzieję, że będzie przyjęta przez Wysoką Komisję jako alternatywna treść tego sprawozdania, tego stanowiska... Chociaż znając praktykę, ta moja nadzieja może być złudna. Ale ten tekst stanie się integralną częścią stanowiska, bo pan będzie musiał go włączyć jako ewentualne zdanie odrębne i opinia publiczna będzie miała dostęp do tej treści prawdziwej po tych trzystu kilkudziesięciu stronach waszych kłamstw.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki pana posła Milewskiego? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania. Za – 3 osoby, przeciw – 6, wstrzymała się – 1. Dziękuję. Poprawka nie uzyskała akceptacji.

Ja pozwolę sobie przekazać poprawki przygotowane przez grupę posłów: Marek Sowa, Maria Małgorzata Janyska, poseł Mirosław Adam Orliński, Aleksandra Leo, Maciej Konieczny, Przemysław Witek. To będzie uzupełnienie wykazu nieprawidłowości o wykres z uczelniami z największym odsetkiem studentów z zagranicy; na str. 145 – rozszerzenie części finansowej w dziale „Polityczne motywy powołania Centrum Decyzji

Wizowych”. Tutaj przywołana będzie też tabela z oceny skutków regulacji i opis. Państwo macie te poprawki, więc szerzej nie uzupełniam.

I w drugim bloku, w drugim dokumencie mamy aktualizację strony „Spis treści”, krótkie niewielkie poprawki w części „Zawiadomienia do prokuratury”, zmiana brzmienia skargi do prokuratora oraz na str. 310 – rozbudowanie uzasadnienia o pięć tabel w części dotyczącej wiz studenckich.

Druki państwo macie. Proponuję, żebyśmy te poprawki głosowali tak, jak są przedłożone w dokumentach, czyli w bloku dwóch głosowań. Dobrze?

Pierwsze, karta 45 i 145. Kto z pań posłanek i panów posłów jest za przyjęciem poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyników głosowania.

Za – 6 posłów, przeciw – 3, wstrzymała się – 1.

Drugi blok głosowań, tak jak powiedziałem, str. 48, zawiadomienia do prokuratury, zmiana brzmienia skargi do prokuratora. To może jako pierwszy blok.

Kto z pań posłanek i panów posłów jest za przyjęciem tych poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania. Za – 7 posłów, przeciw – 3. Poprawki zostały przyjęte.

I ta poprawka, która tu jest oznaczona nr 8 na stronie, na karcie 310, uzupełniająca o pięć tabel i później również aktualizacja tych wszystkich elementów. Proszę o uruchomienie urządzenia do głosowania.

Kto jest za? Kto przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania. Za – 7 posłów, przeciw – 3. Poprawki nr 8–10. zostały przyjęte.

I jeszcze na str. 336, Prawo o prokuraturze. Jest nowe brzmienie skargi do prokuratora. Proszę o uruchomienie urządzenia do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 10 posłów. Za – 7, przeciw – 3. Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do bloku poprawek zgłoszonych przez posła Krzysztofa Mulawę. Bardzo proszę o uzasadnienie.

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Rozumiem, panie przewodniczący, że minutę na wszystkie?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Tak.

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

To właściwie dużo czasu nie mając, powiem, że chcę zgłosić poprawki, które będą w większości uzupełniały raport. Zauważyłem braki w istotnych elementach – poprawka o panu Dańdzie, ale również, tak jak w przypadku poprawki nr 1, to są, powiedzmy, takie redakcyjne czy logiczne, wynikające z nazewnictwa poprawki. Tak że wnoszę o przyjęcie moich poprawek.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Ja mam propozycję, żebyśmy wszystkie poprawki głosowali osobno.

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Przyjmuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję.

A więc poprawka nr 1, aby używać alternatywnie skrótów Komisja lub Komisja Śledcza. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania. Za – 7, wstrzymało się – 3 posłów. Poprawka uzyskała akceptację.

Poprawka nr 2. Jest to rozbudowana wersja wstrzymania tych decyzji... projektu rozporządzenia o poszerzeniu katalogu państw objętych obsługą przez Centrum Decyzji Wizowych o 20 państw z krajów wysokiego ryzyka migracyjnego.

Proszę o przygotowanie urzędnika do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki? Kto się wstrzymał? Kto jest przeciw?

Proszę o podanie wyników głosowania. Za – 1 osoba, przeciw – 9.

Poprawka nr 3 dotyczy usunięcia fragmentu uzasadnienia w tej części.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania. Za – 2 osoby, przeciw – 8 osób.

Poprawka nr. 4. Dodanie w pkt 2 akapitu. Ten akapit dotyczy de facto ustawy z 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym. Proszę o przygotowanie urzędnika.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 10 osób. Za – 1 osoba, przeciw – 9. Poprawka nie uzyskała akceptacji.

W poprawce nr 5 w pkt 3113 wnioskodawca proponuje dodanie akapitu. Konsul Dańda zeznał, że w czasie swojego urlopu w Polsce spotkał się z Edgarem Kobosem. Spotkanie odbyło się z inicjatywy Edgara Kobosa w Warszawie. W trakcie spotkania omawiano sprawę wizowe. Poddaję pod głosowanie tą poprawkę.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania. Za – 7 posłów, przeciw – 3. Poprawka zyskała akceptację.

Poprawka nr 6. Pan poseł Mulawa złożył poprawkę, żeby nielegalny handel wizami zastąpić słowami „uczestniczyły w przestępczym procederze”. Panie pośle, jeśli byłaby autopoprawka z pana strony, nie w przestępczym, ale korupcyjnym procederze, to jesteśmy skłonni to poprzeć.

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Tak, zgadzam się.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

To proszę o korektę na poprawce i przedłożenie, więc brzmienie będzie następujące: „działały osoby, które uczestniczyły w korupcyjnym procederze”, to jest str. 114.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Proszę o podanie wyników głosowania. Za – 7 posłów, przeciw – 3. Poprawka zyskała akceptację.

Poprawka nr 7. To są wnioski dotyczące działu, gdzie są opisane inwestycje Polimery Police i PKN Orlen. Pan poseł proponuje uzupełnić to w pkt 5, dodać pkt 5.3. Natomiast my wnioski już mamy w tym punkcie, skonsultowałem to wcześniej z panem posłem Mulawą i zaproponowałem, aby było to rozbudowanie wniosków na str. 300, gdzie są wnioski dotyczące tego rozdziału. Ale w związku z tym, że to będzie kontynuacja, proszę też o uwzględnienie autopoprawki.

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Autopoprawka, tak.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Zamiast słów „na podstawie wyżej wymienionych ustaleń” chodzi o to, żeby było „ponadto w zakresie zatrudniania”. Dobrze? I wówczas będzie to kontynuacja części dotyczących wniosków na str. 300.

Rozumiem, że jest akceptacja, tak?

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Tak, tak, tak.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dobrze. Dziękuję bardzo.

To z tą autopoprawką pana posła Mulawy, kto jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Ktoś się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania. Za – 6 posłów, przeciw – 3, wstrzymała się – 1.

Poprawka nr 8 to są pozostałe ustalenia, str. 298, dotyczące outsourcingu wizowego.

Zanim poddam to pod głosowanie, też taka uwaga, że wszędzie mam wpisane przy cytatach „protokół posiedzenia z dnia 5 marca 2024 r., 12 marca i 27 lutego”. Prawidłowe brzmienie to „protokół przesłuchania osoby wezwanej z dnia” Będę prosił o taką korektę.

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Logiczne.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

I będą oczywiście też... Muszą być przypisy, które będą odwoływały się do dokumentu. Dobrze?

Poseł Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

Zgadza się. Pan poseł Kaleta również się tu przychylił w moim imieniu, tak że tak.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo.

Poddaję zatem pod głosowanie poprawkę nr 8.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 10 posłów. Za – 7 osób, przeciw – 2 osoby, wstrzymała się – 1.

Poprawka nr 9. Jest propozycja skierowania zawiadomienia do rzecznika dyscypliny finansów publicznych o możliwości naruszenia dyscypliny finansów publicznych przez pana ministra Raua i Macieja Karasińskiego.

Szanowni państwo, chcę powiedzieć, że w dokumencie, który jest w posiadaniu Komisji z Ministerstwa Spraw Zagranicznych – to jest „Sprawozdanie z kontroli realizacji zadań z obszaru prawidłowości i zasadności najmu powierzchni biurowych na potrzeby Centrum Decyzji Wizowych w Łodzi oraz Centrum Informacji Konsularnych w Kielcach” – jest część dotycząca naruszenia tych przepisów. Przedstawiona m.in. jest taka konkluzja: „Przedstawiona powyżej ocena wskazuje, że niżej wymienione osoby funkcyjne mogą ponosić odpowiedzialność za wydatkowanie środków publicznych z naruszeniem zasad celowości, oszczędności określonych w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych”.

I to zawiadomienie dotyczy ministra Raua, dyrektora...

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

(niestyszalne)

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Panie Kaleta, proszę nie przeszkadzać.

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

To Szczerba mnie zaczepia.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Proszę nie przeszkadzać.

...pana dyrektora Karasińskiego, pana dyrektora Pajączkowskiego i pana dyrektora Osajdy.

W związku z powyższym wydaje mi się, że to kierowanie przez nas zawiadomienia już jest bezzasadne. Ale oczywiście poprawkę, skoro nie jest wycofana, poddam pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Przypominam, poprawka nr 9. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania. Za – 1 osoba, przeciw – 9. Poprawka nie uzyskała akceptacji.

Poprawka nr 10 też dotyczy de facto ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy. Proszę o przygotowanie urzędnika do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 9 posłów. Za – 1 osoba, przeciw – 8. I poprawka nr 11.

Posel Piotr Kaleta (PiS):

Panie przewodniczący, bo pan Szczerba się przezywa, to nieładnie tak.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Poprawka nr 11. Przyznam szczerze, że nie odszukaliśmy jej w dokumencie.

Pan poseł Mulawa w tej sprawie, tak?

Posel Krzysztof Mulawa (Konfederacja):

To może nie podałem dokładnego miejsca, więc... To nie jest poprawka wykluczająca sens istnienia tego raportu bądź nie, więc ja wycofuję tę poprawkę.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dziękuję bardzo.

W związku z powyższym, że poprawka została wycofana, nie zostanie poddana pod głosowanie. Kto to podpisał?

I jest jeszcze poprawka. Mam też prośbę – na kanwie również wystąpienia pana posła Milewskiego – żeby ten błąd „Mińsk” zastąpić słowem „Maków”, żeby ta poprawka została przyjęta.

Proszę o przygotowanie urządzenia do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki?

Posel Piotr Kaleta (PiS):

To jest Milewskiego poprawka?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

To jest pana Koniecznego poprawka.

Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 9 osób. Za – 7, przeciw – 2 osoby. Dziękuję bardzo.

W związku z powyższym poprawki mamy wszystkie rozpatrzone. Na tym zakończyliśmy rozpatrywanie poprawek.

Przechodzimy do kolejnego punktu porządku obrad. Przystępujemy do realizacji drugiego punktu porządku obrad.

Na podstawie art. 19a ust. 6 ustawy o sejmowej komisji śledczej Komisja przyjmuje stanowisko w formie uchwały. Ponieważ debata się odbyła, przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem stanowiska Komisji? Proszę o przygotowanie urządzenia do głosowania. Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 10 posłów. Za – 7 osób, przeciw – 3 osoby. Stanowisko Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości działań, a także występowania nadużyć, zaniedbań i zaniechań w zakresie legalizacji pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 12 listopada 2019 r. do dnia 20 listopada 2023 r. zostało przyjęte. Wraz z poprawkami, tak. W tej chwili...

W tej sprawie?

Posel Daniel Milewski (PiS):

W tej sprawie, czyli rozumiem, że ten Mińsk Mazowiecki został...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Jest poprawiony.

Posel Daniel Milewski (PiS):

Jako co?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Jako poprawka.

Posel Daniel Milewski (PiS):

A była głosowana?

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Tak, była przed chwilą głosowana.

Posel Daniel Milewski (PiS):

OK. Kolega powiedział, że nie. Dobrze, to w takim razie, panie przewodniczący, proszę wskazać...

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Już mówię.

Posel Daniel Milewski (PiS):

Nie, nie. Te procedury związane ze zdaniem odrębnym, ze stanowiskiem odrębnym.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Wyznaczenie terminu na przedłożenie do sekretariatu Komisji zdań odrębnych do stanowiska Komisji wyznaczam na dzień 6 grudnia do godz. 12:00. Chodzi o 2024 r. oczywiście.

Przechodzimy do wyboru posła sprawozdawcy. Pani poseł Janyska, tak?

Posel Maria Małgorzata Janyska (KO):

Szanowni państwo, proponuję, aby posłem sprawozdawcą był przewodniczący Marek Sowa, który ma doskonałą wiedzę na temat całości spraw, które były przedmiotem pracy Komisji, a także w kwestii raportu. Z całą pewnością bardzo rzetelnie i obiektywnie to przedstawi. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Czy są inne zgłoszenia? Proszę, pan poseł Kaleta.

Posel Piotr Kaleta (PiS):

Ja proponuję, żeby takim dodatkowym przedstawicielem naszej Komisji był pan poseł Michał Szczerba, nie będzie prawdziwie, ale przynajmniej będzie weselej.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Dobrze. Wniosek bezprzedmiotowy.

Ja wyrażam zgodę. Czy jest sprzeciw do mojej...

Posel Paweł Szrot (PiS):

Tak, głosujemy.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Głosujemy. Kto z pań posłów jest za wyborem mojej osoby na sprawozdawcę? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 10 posłów. Za – 7 osób, przeciw – 3.

Chcę powiedzieć, że zgodnie z art. 19c ust. 1 ustawy o sejmowej komisji śledczej na posiedzeniu Sejmu sprawozdanie Komisji Śledczej zostanie zaprezentowane przeze mnie wraz z zawartymi w sprawozdaniu zdaniami odrębnymi, jeśli oczywiście takie do sekretariatu Komisji do piątku do godz. 12:00 wpłyną.

Przystępujemy do realizacji pkt 3 porządku dziennego. Proponuję, aby Komisja upoważniła przewodniczącego do anonimizacji sprawozdania Komisji w zakresie dotyczącym danych osobowych. W tej sprawie został przygotowany projekt uchwały z dnia dzisiejszego naszej Komisji w sprawie upoważnienia przewodniczącego do anonimizacji sprawozdania Komisji w zakresie dotyczącym danych osobowych osób niepełniących funkcji publicznych. W § 1 jest upoważnienie, a § 2 mówi o tym, że uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Czy jest sprzeciw dla przyjęcia tej uchwały, czy głosujemy? Nie ma sprzeciwu.

Posel Maria Małgorzata Janyska (KO):

Nie ma.

Posel Paweł Szrot (PiS):

Nie ma sprzeciwu.

Przewodniczący poseł Marek Sowa (KO):

Nie ma sprzeciwu. Uchwała została przyjęta.

W związku z powyższym przechodzimy do realizacji pkt 4 porządku dziennego. To będzie podjęcie uchwały w sprawie złożenia zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz skargi do prokuratora krajowego.

Został przygotowany projekt uchwały w tym zakresie z dnia dzisiejszego w sprawie złożenia do prokuratora generalnego zawiadomień o popełnieniu przestępstwa przez Zbigniewa Raua, Macieja Karasińskiego, Marcina Jakubowskiego, Beatę Brzywczy, Andrzeja Stróżnego, Mariusza Kamińskiego, Mateusza Morawieckiego, Jadwigę Emilewicz, Justynę Orłowską, Lecha Kołakowskiego oraz Macieja Lisowskiego oraz skargi do prokuratora krajowego w trybie art. 185 § 1 ustawy – Prawo o prokuraturze z dnia 28 stycznia 2016 r. w przedmiocie ujawnienia przez Komisję podczas jej prac okoliczności wskazujących na potrzebę analizy prawidłowości, a także zgodności z prawem czynności podejmowanych w postępowaniu przygotowawczym przez prokuratorów Lubelskiego Wydziału Zamiejscowego Departamentu do Spraw Przystępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej w Lublinie w postępowaniu o sygnaturze akt – tutaj jest ta sygnatura zawarta – w zakresie realizacji zasady legalizmu, a także w celu wyjaśnienia wątpliwości związanych z prawidłowością sprawowanego nadzoru nad organem wykonującym te czynności, to jest Centralnym Biurem Antykorupcyjnym.

W § 1 Komisja postanawia złożyć do prokuratora generalnego zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez wyżej wymienione osoby. W § 2 Komisja postanawia złożyć skargę do prokuratora krajowego. Z kolei § 3 mówi o tym, że uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej uchwały? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Proszę o podanie wyników głosowania. Głosowało 10 osób. Za – 7, przeciw – 3. Stwierdzam, że Komisja podjęła uchwałę.

Szanowni państwo, tym samym prace Komisji Śledczej dobiegły końca. Będziemy mieli jeszcze prezentację naszego stanowiska na posiedzeniu Sejmu w wyznaczonym przez pana marszałka terminie po przesłaniu tego sprawozdania.

Chciałbym bardzo serdecznie jeszcze raz podziękować wszystkim członkom Komisji za pracę, panu przewodniczącemu Szczerbie za kierowanie tą Komisją w pierwszym okresie. Chciałbym również podziękować wszystkim doradcom, naszym asystentom, mediom za transmisje naszych posiedzeń; pracownikom sekretariatu Komisji. Zawsze mogliśmy liczyć na przekazywanie wszystkich niezbędnych informacji, również korzyść z państwa doświadczenia, co było dla nas niezwykle cenne i przydatne.

Ponieważ wyczerpaliśmy dzisiejszy porządek dzienny, zamykam posiedzenie. Dziękuję bardzo.